

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/8260,Otwarcie-wystawy-586-dni-stanu-wojennego-oraz-wyklad-Andrzeja-Sznajdera-Wprowadz.html>
01.05.2026, 09:56

Otwarcie wystawy „586 dni stanu wojennego” oraz wykład Andrzeja Sznajdera „Wprowadzenie stanu wojennego” – Wodzisław Śląski, 6 marca 2012

06.03.2012

6 marca 2012 r. o godz. 12.00 w Muzeum w Wodzisławiu Śląskim (ul. ks. płk. Wilhelma Kubsza 2) odbyło się otwarcie wystawy „586 dni stanu wojennego” połączone z wykładem Andrzeja Sznajdera „Wprowadzenie stanu wojennego”. Ekspozycja będzie prezentowana do 15 maja br.

Wystawa prezentuje - w układzie chronologicznym - najważniejsze wydarzenia i zjawiska okresu stanu wojennego w Polsce. Kolejne plansze przedstawiają: strajki i pacyfikacje, przejawy oporu społeczeństwa, oblicze realnego socjalizmu - kolejki, podwyżki cen w lutym 1982 r., weryfikacje pracowników administracji, nauczycieli i dziennikarzy, manifestacje 3 maja i 31 sierpnia 1982 r., reakcje świata na stan wojenny w Polsce, internowania, pielgrzymkę Jana Pawła II do Polski w czerwcu 1983 r. Ekspozycja składa się z 36 plansz. Osiem z nich przedstawia wydarzenia związane z regionem.

W sierpniu 1980 r. masowy protest robotników, wspieranych przez inne grupy społeczne, zmusił komunistyczne władze do kapitulacji. Przywódcy Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej zaakceptowali porozumienie, którego kluczowym elementem było powołanie niezależnych od władz związków zawodowych. Wkrótce powstał Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”, który z czasem skupił blisko dziesięć milionów członków.

Przez 468 dni Polacy żyli nadzieją, że możliwa jest powolna demokratyzacja systemu, a stopniowo także odzyskanie suwerenności. Z ogromnym entuzjazmem kreślono plany przebudowy państwa. Komuniści nie zamierzali jednak zrezygnować z monopolu władzy. Od jesieni 1980 r. przygotowywano się do siłowej rozprawy ze społeczeństwem. Marzenie o wolności zostało brutalnie przerwane 13 grudnia 1981 r., gdy na ulice polskich miast wyjechały czołgi.

Stan wojenny wprowadzono po to, by ocalić komunistyczną dyktaturę i zniszczyć „Solidarność”. Władzom nie udało się osiągnąć żadnego z tych celów. Zamordowano kilkadziesiąt osób, tysiące uwięziono, dziesiątki tysięcy prześladowano na różne sposoby. Zniszczono społeczny entuzjazm i nadzieję, które w takim wymiarze jak w 1981 r. już nigdy się nie odrodziły. Gospodarka pogrzeżyła się w przewlekłym kryzysie. Przedłużona agonia systemu zabrała Polsce kolejnych osiem lat.

Postulaty NSZZ „Solidarność” w większości zostały zrealizowane po 1989 r. Spełniły się najskrytsze marzenia - upadł mur berliński, rozpadł się Związek Sowiecki, Polska jest członkiem Unii Europejskiej i NATO. Stało się to dzięki wysiłkowi i poświęceniu tych, którzy po 13 grudnia 1981 r. nie pozostali obojętni i stawili opór złu. Wielu z nich zapłaciło wysoką cenę za swoją postawę, niektórzy płacą ją do dziś. W 30. rocznicę wprowadzenia stanu wojennego ku nim kierujemy naszą wdzięczną pamięć.

Prezes IPN dr Łukasz Kamiński, tekst wprowadzający do wystawy

586

DNI STANU WOJENNEGO

*Wojciecha
Czesława*

*Lecha
Jerzego*

1981

5.54 ● 14.56

1983

7.26 ⊙ 15.26